

Paltamon Osuuspankki merkintäesite

Sisällys

I.	Mikä on Osuuspankin nimi?.....	1
II.	Miksi osuuspankki antaa merkittäväksi Tuotto-osuuksia ja mikä on tuotto-osuusanti?.....	2
III.	Millainen sijoitus on tuotto-osuus ja mihin se on tarkoitettu?.....	2
IV.	Mitä kustannuksia sijoittajalle aiheutuu ja miten tuotto-osuuteen voi sijoittaa?.....	3
V.	Mitkä ovat tuotto-osuussijoituksen riskit?.....	4
VI.	Mitä kustannuksia sijoittajalle aiheutuu ja miten tuotto-osuussijoitusta verotetaan?.....	5

I. Mikä on Paltamon Osuuspankki?

Osuuspankin toiminimi on Paltamon Osuuspankki ("Osuuspankki"). Sen kotipaikka on Paltamo. Osuuspankin Y-tunnus on 0188791-8 ja sen yritysmuoto on osuuskunta.

Osuuspankin omistavat sen omistaja-asiakkaat ja jokaisella omistaja-asiakkaalla on yksi tasavertainen ääni. Tämän ansiosta osuuspankkeja ei voi ostaa ja päätöksenteko säilyy omistaja-asiakkailta.

Osuuspankkia koskevat tarkemmat tiedot löytyvät kotisivuiltamme www.op.fi/web/op-paltamo.

Osuuspankki on itsenäinen, paikallista vähittäispankkitoimintaa alueellisesti harjoittava talletuspankki. Osuuspankin tarkoituksena on harjoittaa luottolaitostoimintaa jäsentensä ja asiakkaidensa taloudellisen menestyksen tukemiseksi ja edistää omistaja-asiakkaiden, asiakkaiden ja toimintaympäristön kestävästä taloudellisesta menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia.

Osuuspankki toimii osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (423/2013 muutoksineen, "Osuuspankkilaki") mukaisena osuuspankkina ja luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014 muutoksineen, "Luottolaitoslaki") mukaisena talletuspankkina Finanssivalvonnan valvonnassa. Lisäksi Osuuspankkiin ja sen osuuksiin sekä jäsenistöön sovelletaan osuuskuntalakiä (421/2013 muutoksineen, "Osuuskuntalaki").

OP Ryhmän luottolaitokset, joita osuuspankit ovat, kuuluvat talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010 muutoksineen, "Yhteenliittymälaki") tarkoitettuun yhteenliittymään. OP Ryhmän muodostavat talletuspankkien yhteenliittymä sekä sellaiset yhteenliittymän ulkopuoliset yritykset, joiden äänivallasta yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt omistavat yli puolet. Yhteenliittymän keskusyhteisö on OP Osuuskunta. OP Osuuskunnan omistavat keskusyhteisön jäsenpankit.

Jokainen OP Ryhmän jäsenpankki harjoittaa itsenäisesti liiketoimintaansa omien voimavarojensa puitteissa. Tästä huolimatta yhteenliittymään kuuluvat yritykset ovat Yhteenliittymälain mukaan keskinäisessä vastuussa toistensa veloista. Lisätietoja OP Ryhmään kuuluvien jäsenluottolaitosten keskinäisestä vastuusta sekä tietoja OP Ryhmästä löydät OP Ryhmän ja tuotto-osuuksien esittelyasiakirjasta ("Esittelyasiakirja").

Tässä tuotto-osuuksien ("Tuotto-osuus") merkintää koskevassa esitteessä ("Merkintäesite") annetaan tietoja Osuuspankin merkittäväksi antamista Tuotto-osuuksista. Lisätietoja osuuspankkien Tuotto-osuuksista yleisesti sekä OP Ryhmästä ja osuuspankeista löytyy Esittelyasiakirjasta. Tämä Merkintäesite ja Esittelyasiakirja eivät ole arvopaperimarkkinalaissa tarkoitettuja esitteitä, eikä Finanssivalvonta ole tarkastanut tai hyväksynyt näitä asiakirjoja. Tätä Merkintäesitettä tulee lukea yhdessä Esittelyasiakirjan kanssa. Lisäksi OP Ryhmästä ja sen keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta on saatavissa lisätietoja osoitteesta www.op.fi.

II. Miksi osuuspankki antaa merkittäväksi Tuotto-osuuksia ja mikä on tuotto-osuusanti?

Tuotto-osuudet ovat pankin ydinvakavaraisuuteen (CET1) luettava pääomainstrumentti. Tuotto-osuusannissa Osuuspankki antaa Tuotto-osuuksia merkittäväksi jäsenilleen. Osuuspankki voi laskea liikkeeseen useita Tuotto-osuusanteja. Tuotto-osuusannin ehdot määräytyvät antikohtaisesti ja voivat poiketa muiden osuuspankkien tuotto-osuusanteista.

Tuotto-osuusannin tarkoituksena on vahvistaa Osuuspankin vakavaraisuutta ja vastata Osuuspankille osana OP Ryhmää asetettuihin pääomavaatimuksiin. Euroopan pankkialan sääntely on lisääntynyt viime vuosina ja tulee muuttumaan myös tulevaisuudessa. Erityisesti pankkien omien varojen vähimmäismäärää, vakavaraisuusvaatimuksia, maksuvalmiutta, omavaraisuusastetta sekä suuria asiakasriskejä koskeva sääntely on lisääntynyt viime vuosina yhteiseurooppalaisella vakavaraisuusasetuksella (direktiivi (EU) 2013/36 ja asetus (EU) 575/2013, yhdessä CRD/CRR). Lisäksi pankkien kriisinratkaisua koskeva sääntely on lisännyt pankkien pääomavaatimuksia. Samanaikaisesti käynnissä on useita uusia ja olemassa olevan sääntelyn muutoshankkeita.

Tuotto-osuusannilla Osuuspankki varautuu vakavaraisuusasemansa ylläpitämiseen yli sääntelymuutosten ja haasteellisen liiketoimintaympäristön sekä varmistaa edellytykset suorittaa perustehtävänsä myös tulevaisuudessa.

III. Millainen sijoitus on tuotto-osuus ja mihin se on tarkoitettu?

Tuotto-osuus sijoituksena

Tuotto-osuus on Osuuskuntalain mukainen sijoitus Osuuspankin omaan pääomaan, jolla ei ole etuoikeutta mahdollisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä. Osuuspankki voi antaa Tuotto-osuuksia Osuuspankin sääntöjen mukaisesti sadan (100) euron Tuotto-osuusmaksua vastaan. Tuotto-osuuksia voidaan antaa vain Osuuspankin jäsenille.

Tuotto-osuus on tarkoitettu tuottamaan Osuuspankin jäsenelle vakaata vuosittaista tuottoa. Se on tarkoitettu pitkäaikaiseksi sijoitukseksi, jonka tuotto muodostuu osuudelle maksettavasta korosta. Tuotto-osuuden korko ja sen maksaminen riippuvat Osuuspankin toiminnan tuloksellisuudesta. Osuuspankille ei välttämättä synny sellaista ylijäämää, jota voitaisiin jakaa Tuotto-osuuksien omistajille korkona. Koron määrä voi vaihdella vuosittain.

Tuotto-osuudet eivät ole arvopapereita, eikä niistä anneta osuustodistusta tai muutakaan osuusomistajan osoittavaa arvopaperia.

Tuotto-osuuksille ei ole järjestetty jälkimarkkinaa eivätkä ne ole siirtokelpoisia muille kuin Osuuspankin jäsenelle. Tuotto-osuuteen ei liity arvonnousuodotuksia eikä sille määritellä markkina-arvoa. Tuotto-osuus ei myöskään tuota äänioikeutta eikä etuoikeutta annettaviin jäsen- tai Tuotto-osuuksiin.

Korko

Tuotto-osuus tuottaa oikeuden korkoon, joka maksetaan rahana. Tuotto-osuusmaksuille voidaan maksaa korkoa Osuuspankin vapaan oman pääoman määrästä, josta on vähennetty vararahastoon siirrettävä määrä, osuuskunnan kokouksen päätöksen mukaisesti.

Korkopäivät lasketaan todelliset/todelliset (365/365 tai 366/366 karkausvuosina) mukaisesti. Osuuspankin varojenjako koskevat säännökset, vakavaraisuus- ja muu sääntely vaikuttavat ylijäämän jaosta päättämiseen. On mahdollista, että Osuuspankille ei synny jakokelpoista ylijäämää tai sitä syntyy enemmän kuin Tuotto-osuuksille maksetaan korkoa.

Tuotto-osuuksien korko maksetaan 6 kuukauden kuluessa ylijäämän jakoa koskevasta päätöksestä, jos ylijäämän jaon muut edellytykset täyttyvät. Tuotto-osuuksien korko siltä vuodelta, jonka päätyttyä Tuotto-osuusmaksu on palautettu, maksetaan seuraavan koronmaksun yhteydessä.

Myös palautettavaksi vaadituille Tuotto-osuuksille maksetaan korkoa. Tilivuoden aikana suoritetuille osuuksille korkoa voidaan maksaa suorituspäivästä lukien.

Tuotto-osuuksien irtisanominen ja palauttaminen

Osuuspankki maksaa osuudenomistajalle Tuotto-osuuden merkintähinnan palautuksen jäsenyyden päättyessä. Tuotto-osuuden merkintähinnan palautus maksetaan osuudenomistajalle myös, kun osuudenomistaja on irtisanonut osuuden. Tuotto-osuusmaksu palautetaan 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai Tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden, jos Osuuspankki ei ole kieltäytynyt palauttamasta maksua. Palautuksiin vaaditaan valvovan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää. Tuotto-osuusmaksut palautetaan Osuuskuntalaisissa, Osuuspankkilaisissa ja Osuuspankin säännöissä säädetyin edellytyksin. Tuotto-osuudet katsotaan irtisanotuiksi samalla kertaa jäsenyyden irtisanomisen yhteydessä.

Ellei Tuotto-osuusmaksun palautusta voida jonain vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen.

Mikäli Osuuspankki muutetaan osakeyhtiöksi, sulautuu toiseen osuuskuntaan tai jakautuu, Tuotto-osuusmaksut palautetaan Osuuskuntalain mukaisesti. Tuotto-osuusmaksut voivat tällöin myös siirtyä toiseen osuuskuntaan. Tuotto-osuuksiin liittyvät oikeudet eivät muutu, jos Osuuspankki alentaa tai vähentää Tuotto-osuusmaksuja tai muita osuusmaksuja.

Lunastusoikeus

Osuuspankin Tuotto-osuudet ovat lunastusehtoisia. Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki Tuotto-osuudet. Lunastusvastike on Tuotto-osuudesta maksettu merkintähinta. Lunastusoikeuden käyttämisestä päättää Osuuspankin hallitus. Lunastukseen vaaditaan keskusyhteisön OP Osuuskunnan lupa. Lisäksi lunastukseen vaaditaan valvovan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

IV. Mitä kustannuksia sijoittajalle aiheutuu ja miten tuotto-osuuteen voi sijoittaa?

Oikeus merkitä Tuotto-osuuksia on henkilöllä, yhteisöllä ja säätiöllä, joka on merkintähakella Osuuspankin jäsen.

Tuotto-osuuden merkinnästä ei peritä kuluja.

Tuotto-osuuden merkintähinta on sata (100) euroa osuudelta ja vähimmäismerkintä on vähintään yksi (1) osuus. Merkintähinta on maksettava merkinnän yhteydessä. Kukin jäsen voi merkitä enintään Osuuspankin päättämän enimmäismäärän osuuksia. Pankkikohtainen enimmäismäärä ilmenee Tuotto-osuusannin ehdoista.

Tuotto-osuuteen voi sijoittaa Osuuspankin konttoreissa, puhelimitse taikka sähköisesti. Jäsen voi tehdä myös merkintähakemuksen, joka käsitellään Osuuspankin konttorissa.

Merkintähinta veloitetaan merkintähakemuksen hyväksymisen yhteydessä. Osuuspankin hallitus hyväksyy tai valtuuttaa Osuuspankin toimihenkilöt hyväksymään merkinnät.

Tuotto-osuuksia ei voi merkitä osuuspankin tai OP Ryhmään kuuluvan muun yhteisön myöntämällä luotolla.

V. Mitkä ovat tuotto-osuussijoituksen riskit?

Tuotto-osuussijoitukseen, kuten muuhunkin sijoittamiseen liittyy riskejä. Seuraavassa luettelossa kuvataan olennaisimpia Tuotto-osuuteen ja Tuotto-osuussijoitukseen liittyviä riskejä. Myös sellaiset riskit ja epävarmuustekijät, joita ei ole kuvattu tässä esimerkiksi siksi, että niitä ei tällä hetkellä tunnisteta tai niitä pidetään vähäisinä, voivat vaikuttaa Tuotto-osuuden arvoon. Osuuspankkiin ja OP Ryhmään liittyviä riskejä on kuvattu Esittelyasiakirjassa.

Tuotto-osuuksiin liittyviä riskejä:

- Osuuspankille ei välttämättä synny sellaista ylijäämää, jota voitaisiin jakaa Tuotto-osuuksien omistajille.
- Tuotto-osuussijoituksella ei ole pääomaturvaa eikä sille ole asetettu vakuutta eikä Tuotto-osuuksien maksun turvaksi tai Osuuspankin puolesta ole annettu takausta tai takuuta.
- OP Osuuskunta ja OP Ryhmä eivät vastaa Tuotto-osuussijoituksen lunastamisesta, maksusta tai Tuotto-osuuksien korosta.
- Osuuspankilla on oikeus kieltäytyä Tuotto-osuusmaksujen palauttamisesta Osuuspankin toiminnan aikana (lisätietoja löytyy Osuuspankin säännöistä). Jos Osuuspankki päättää käyttää kieltäytymisoikeuttaan, palautusprosessi ei lainkaan käynnisty.
- Tuotto-osuusmaksu palautetaan 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai Tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Irtisanomisen ajankohdasta riippuen osuudenomistaja saa palautuksen vasta 1-2 vuoden kuluttua irtisanomisesta.
- Tuotto-osuusmaksun palautuksiin vaaditaan valvojan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.
- Jälkipalautus koskee niitä tilanteita, jolloin Osuuspankilla ei ole riittävästi Osuuskuntalain ja Osuuspankkilain tai mahdollisen muun pankkisääntelyn mukaisesti laskettavia varoja tai jos viranomainen ei ole antanut palautukselle lupaa. Näissä tapauksissa oikeus Tuotto-osuusmaksun palautukseen säilyy viidenteen seuraavaan tilinpäätökseen saakka. Ellei Osuuspankki pysty palauttamaan Tuotto-osuusmaksua tällöinkään, oikeus Tuotto-osuusmaksun palautukseen päättyy kokonaan.
- Sijoitus Tuotto-osuuteen ei ole talletus eikä sillä ole Luottolaitoslaisissa tarkoitettua talletussuojaa eikä se kuulu minkään vakuus- tai suojarahaston tai korvausjärjestelmän piiriin. Näin Tuotto-osuuteen sijoittavalla on riski Tuotto-osuuden koron ja sijoitetun pääoman menettämisestä. Riski voi realisoitua pankin vakavaraisuusarvosuoran heikentymisen, kriisihallintoon asettamisen tai pankin maksukyvyttömyyden johdosta.
- Osuuspankki kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitettuun yhteenliittymään, jossa jäsenpankit ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja velvolliset antamaan tarvittaessa pääomatukea toiselle jäsenpankille. Tämän vuoksi toisen OP Ryhmään kuuluvan osuuspankin taloudelliset vaikeudet voivat vaikuttaa Osuuspankin taloudelliseen asemaan ja siten sen kykyyn maksaa Tuotto-osuudelle korkoa.
- Taloudelliseen kriisiin joutuneessa pankissa pankin omistajat ja velkojat kantavat pankin tappiot. Tuotto-osuuden haltijalla on Osuuspankin selvitystilassa ja konkurssissa oikeus saada takaisin Tuotto-osuuden pääoma ja sille kertynyt korko vain siltä osin kuin Osuuspankille jää jakokelpoisia varoja sen jälkeen, kun kaikki muut velkojat ovat saaneet suorituksensa.
- Jos osuuspankki menettää taloudelliset toimintaedellytyksensä, se voidaan asettaa selvitystilaan tai konkurssin sijasta kriisihallintoon. Osuuspankki voidaan asettaa

kriisihallintoon myös yhdessä koko OP Ryhmän kanssa, jos koko OP Ryhmä on menettänyt taloudelliset toimintaedellytyksensä. Tuotto-osuudesta takaisinmaksettavaa määrää voidaan tällöin kriisinhallintoviranomaisen päätöksellä alentaa Osuuspankin tai OP Ryhmään kuuluvan toisen osuuspankin ja niiden tytäryritysten tappioiden kattamiseksi. Jos Osuuspankki asetetaan kriisihallintoon yhdessä yhden tai useamman muun OP Ryhmään kuuluvan osuuspankin kanssa, kriisinhallintoviranomainen voi myös tehdä päätöksen Osuuspankin ja yhden tai useamman tällaisen muun osuuspankin ja niiden tytäryhtiöiden keskinäisestä sulautumisesta, jolloin osuus voidaan muuttaa vastaanottavan luottolaitoksen osakkeiksi tai osuuksiksi ja osuuden nimellisarvoa alentaa kaikkien sulautumiseen osallistuvien luottolaitosten ja niiden tytäryritysten tappioiden kattamiseksi. Tällöin Tuotto-osuuden arvo voi alentua tai Tuotto-osuus muuttua kokonaan arvottomaksi.

- Tuotto-osuutta ei voi vapaasti luovuttaa eteenpäin. Tuotto-osuuksilla ei ole jälkimarkkinoita. Tuotto-osuudesta voi luopua esittämällä Tuotto-osuuden irtisanomisvaatimuksen Osuuspankille.
- Osuuspankkiin kohdistuva verotus tai Tuotto-osuuksien koron verotus saattaa muuttua jäsenelle epäedullisesti.

VI. Mitä kustannuksia sijoittajalle aiheutuu ja miten tuotto-osuussijoitusta verotetaan?

Osuuspääoman korko on luonnolliselle henkilölle ja kotimaiselle kuolinpesälle osittain verovapaata ja osittain veronalaista pääomatuloa.

Koronmaksaja toimittaa osuuspääoman koroista 7,5 prosentin ennakonpidätyksen 5.000 euroon asti ja sen ylittävistä osasta 25,5 prosenttia. Ennakonpidätystä ei toimiteta 20 eurosta tai sen alittavista satunnaisista suorituksista.

Osuuspääoman korko on 5.000 euroon saakka 25 prosenttisesti veronalaista pääomatuloa ja 75 prosenttisesti verovapaata tuloa. Euromäärän ylimenevältä osalta korko on 85 prosenttisesti veronalaista pääomatuloa ja 15 prosenttisesti verovapaata tuloa. Verorasitus on 30.000 euron pääomatuloilla 7,5 prosenttia 5.000 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 25,5 prosenttia. Yli 30.000 euroa pääomatuloja saavan koronsaajan verorasitus korkojen 5.000 euron osalta on 8,5 prosenttia ja sen ylittävältä osin 28,9 prosenttia. Yli 30.000 euron ylittävistä pääomatuloista määrätään pääomatulojen korotetun tuloveroprosentin 34 mukainen vero, jolloin perusprosentin ja korotetun prosentin välinen erotus peritään jäännösverona lopullisen verotuksen yhteydessä.

Pankki ilmoittaa maksamansa osuuspääoman koron Verohallinnolle.

Tuotto-osuuden omistajan tulee tarkastaa maksetut osuuspääomien korot ja niistä toimitetut ennakonpidätykset esitetyistä veroilmoituksesta ja korjata mahdolliset puutteet. Osuuspankin jäsenosuutta ei tarvitse ilmoittaa, mutta muut osuudet, kuten Tuotto-osuus, tulee ilmoittaa varallisuutena. Kirjanpitovelvollisten verokohtelu tulee selvittää erikseen.

Luottolaitosten kriisinhallintoviranomaisen sääntelyssä korostetaan aiempaa selvemmin omistajan- ja sijoittajan vastuuta. Taloudelliseen kriisiin joutuneessa pankissa pankin omistajat ja velkojat kantavat viimekädessä pankin tappiot. Kriisinhallintoviranomaisella on oikeus puuttua pankin liikkeeseen laskemien sijoitustuotteiden ehtoihin sijoittajan asemaan vaikuttavalla tavalla. Omistajanvastuu tarkoittaa sitä, että ensi vaiheessa kriisinhallinnossa kaikkien pankin omaksi pääomaksi luettavien instrumenttien arvo voidaan nolata ja sijoittajan koko omistus voi muuttua arvottomaksi. Näin käy myös silloin, jos pankki asetetaan konkurssiin. Omistajanvastuu koskee osuuspankin oman pääomanehtoisia sijoitustuotteita, joita ovat jäsenosuudet ja Tuotto-osuudet.

Yllä esitetty yhteenveto perustuu 1.1.2020 Suomessa voimassa olevaan verolainsäädäntöön. Muutokset verolainsäädännössä saattavat vaikuttaa verotukseen myös takautuvasti.

Yhteenveto ei ole tyhjentävä. Lisätietoja verotuksesta saa verotuksen asiantuntijoilta tai Verohallinnosta.